

## امکان‌سنجی پیاده‌سازی مدیریت‌دانش در کتابخانه‌های تخصصی وزارت نیرو

فرشته سپهر<sup>۱</sup>، اشرف‌السادات بزرگی<sup>۲</sup>، سمیه مردمی<sup>۳\*</sup>

۱-استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

۲-استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

۳-کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

آدرس پست الکترونیک نویسنده رابط (s.mardomi@iau-tnb.ac.ir)

### چکیده

این مقاله با هدف امکان‌سنجی پیاده‌سازی مدیریت‌دانش در کتابخانه‌های تخصصی وزارت نیرو در جهت ارتقای سرمایه‌فکری آن وزارتخانه انجام گرفته است. ابعاد، مولفه‌ها و گویه‌های الگوی مفهومی، با پاسخ‌های ۳۶ نفر از مدیران و کارکنان ۱۶ کتابخانه‌های تخصصی شرکت برق منطقه‌ای مورد تجزیه و تحلیل (با استفاده از نرم‌افزار SPSS ۱۸ و آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون و فریدمن) قرار گرفته و سازگاری درونی آنها تأیید شده است. میزان تأثیر و تأثر ابعاد و مولفه‌ها و همچنین رتبه‌بندی اهمیت هر یک از آنها نسبت به امکان پیاده‌سازی مدیریت‌دانش در کتابخانه‌های تخصصی وزارت نیرو در جهت ارتقای سرمایه‌فکری و نیز ارتباط مستقیم و معنی‌دارشان با این مسأله، ثابت شده و الگویی برای آن ارائه گردیده است. نتایج حاصل از این بررسی نشان می‌دهد که با اعمال این الگو در کتابخانه‌های تخصصی وزارت نیرو قابلیت پیاده‌سازی مدیریت‌دانش را ممکن می‌سازد، می‌توان ارتقای سرمایه‌فکری را عملی کرد.

**واژگان کلیدی:** مدیریت‌دانش، سرمایه‌فکری، کتابخانه تخصصی، وزارت نیرو.

### ۱- مقدمه

در شرایط امروزی، نقش و اهمیت مدیریت‌دانش در سازمان‌ها بیش از پیش آشکارتر شده و ضرورت آن به عنوان یکی از مسائل اساسی در حفظ و توسعه سرمایه‌فکری سازمان تلقی می‌شود. در این راستا کتابخانه‌های تخصصی سازمانی و کارکنان و کارشناسان آن به علت کار حرفه‌ای خود، می‌توانند هم در حفظ دانش آشکار و هم در تبدیل دانش ضمنی سازمان به دانش آشکار، نقش موثری را ایفا نموده و به ارتقای سرمایه‌فکری سازمان کمک قابل توجهی نمایند. استفاده از یک سیستم مدیریت‌دانش مناسب در هر سازمانی اصلی‌ترین راهکار برای بهره‌گیری صحیح از دانش موجود آن سازمان محسوب می‌شود که پیاده‌سازی مدیریت‌دانش از ضروریات آن است. براین اساس، کتابخانه‌های سازمانی نیز همچون خود سازمان نیاز به بسترسازی و ایجاد زمینه‌های لازم برای پیاده‌سازی مدیریت‌دانش را بر خود فرض می‌دانند. پیاده‌سازی صحیح و اصولی مدیریت‌دانش به عوامل مختلف ارتباط دارد که باید در همه زمینه‌های تاثیرگذار (انسانی و ساختاری) با یکدیگر هماهنگ باشد. از سوی دیگر، مدیران اینگونه کتابخانه‌ها نه تنها باید دانش خود را در حوزه سرمایه‌فکری افزایش داده بلکه بایستی از طریق تقویت ابعاد آن یعنی سرمایه انسانی، سرمایه ساختاری و سرمایه رابطه‌ای/مشتتری، به توسعه و گسترش این حوزه در سازمان بپردازند.